

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	vii
--------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΕ ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΕΣ ΤΑΞΕΙΣ	1
1. Προσεγγίζοντας τις πολυδιάστατες τάξεις	1
2. Διδάσκοντας τη γλώσσα σε πολυδιάστατες τάξεις.	2
3. Ο νέος ρόλος του εκπαιδευτικού κατά τη γλωσσική διδασκαλία	4
3.1 Ο εκπαιδευτικός ως επιστήμονας και ερευνητής	5
3.2 Ο εκπαιδευτικός ως καθοδηγητής, εμπνευστής και οργανωτής	6
3.3 Ο εκπαιδευτικός ως αξιολογητής	7
3.4 Ο εκπαιδευτικός ως παράγοντας ψυχολογικής υποστήριξης	7
4. Πολυδιάστατη αξιολόγηση στην πολυδιάστατη πρωτοβάθμια εκπαίδευση	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ: ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	15
1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	15
2. Εννοιολογικός προσδιορισμός της αναγνωστικής δεξιότητας.	16
3. Ανάπτυξη αναγνωστικής ικανότητας	21
4. Μοντέλα και θεωρίες ανάγνωσης	22
4.1 Μοντέλο LaBerge & Samuels	24
4.2 Μοντέλο Gough	26
4.3 Μοντέλο Goodman	26
4.4 Μοντέλο Rumelhart.	27
4.5 Μοντέλο Stanovich	27
4.6 Μοντέλο Frith	28
4.7 Μοντέλο Seymour.	29
4.8 Μοντέλο Ehri	30
5. Η ανάγνωση από τη ματιά των αλλόγλωσσων μαθητών	30
5.1 Συνεπείς & ασυνεπείς ορθογραφίες/γλώσσες στο σύγχρονο σχολείο: Επιπτώσεις στην αναγνωστική διαδικασία	33
6. Παράγοντες που επηρεάζουν την αναγνωστική ικανότητα.	37
7. Αναγνωστικές δυσκολίες	39
8. Έρευνες σε σχέση με την αναγνωστική δεξιότητα	43

8.1 Έρευνα: Κατανοώντας το προφίλ του «μικρού αναγνώστη»	43
8.1.1 Εισαγωγή	43
8.1.2 Αποτελέσματα - Ευρήματα	44
8.1.3 Συμπερασματικές επισημάνσεις	49
8.2 Έρευνα: Στρατηγικές ανάγνωσης/προσέγγισης εικονοβιβλίων	50
8.2.1 Εισαγωγή	50
8.2.2 Η μελέτη	52
8.2.3 Ευρήματα	53
8.2.4 Επιλογικός σχολιασμός.	56
8.3 Εφαρμογή: Διαγλωσσικότητα και ανάγνωση	57
8.4 Εφαρμογή: Κριτική ανάγνωση των μαθητών δημοτικού σχολείου.	70
9. Αξιολόγηση της αναγνωστικής δεξιότητας: εναλλακτικές μέθοδοι	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	81
1. Εννοιολογικός προσδιορισμός της παραγωγής γραπτού λόγου	81
2. Η Ανάπτυξη της δεξιότητας της παραγωγής γραπτού λόγου.	82
3. Προσεγγίσεις διδασκαλίας του γραπτού λόγου	83
3.1 Ο γραπτός λόγος ως τελικό προϊόν	83
3.2 Ο γραπτός λόγος ως διαδικασία	84
3.3 Ο γραπτός λόγος ως κειμενικό είδος.	86
4. Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του γραπτού λόγου	87
4.1 Συναισθηματικοί παράγοντες.	87
4.1.1 Κίνητρα μάθησης.	88
4.1.2 Στάσεις απέναντι στην παραγωγή γραπτού λόγου	89
4.2 Γνωστικοί παράγοντες.	89
4.2.1 Μαθησιακός τύπος	90
4.2.2 Τύπος νοημοσύνης	90
5. Στρατηγικές και παραγωγή γραπτού λόγου.	91
6. Στάδια και στρατηγικές παραγωγής γραπτού λόγου	93
7. Διαβαθμισμένες δεξιότητες και ικανότητες παραγωγής γραπτού λόγου.	97
8. Ερευνητική δραστηριότητα και εφαρμογές σε σχέση με τον γραπτό λόγο	99
8.1 Έρευνα: Δυσκολίες και στρατηγικές παραγωγής γραπτού λόγου Ελλήνων μαθητών δημοτικού σχολείου	99

8.1.1 Η μελέτη	99
8.1.2 Αποτελέσματα & ευρήματα από τη μελέτη.	100
8.1.3 Επιλογικός σχολιασμός.	104
8.1.4 Ενδεικτικές δραστηριότητες καθοδηγούμενης παραγωγής γραπτού λόγου	105
8.2 Έρευνα: Στρατηγικές παραγωγής γραπτού πειστικού λόγου Ελλήνων μαθητών δημοτικού σχολείου	128
8.2.1 Θεωρητική προσέγγιση	128
8.2.2 Ρεπερτόριο πειθούς των μαθητών δημοτικού σχολείου στον γραπτό λόγο	130
8.2.3 Μελέτη	130
8.2.4 Ευρήματα που σχετίζονται με τις πράξεις λόγου στον γραπτό πειστικό λόγο.	137
8.2.5 Επιλογικός σχολιασμός.	138
8.3 Έρευνα: Γραπτός πειστικός λόγος από Έλληνες μαθητές & μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία.	139
8.3.1 Εισαγωγή	139
8.3.2 Η μελέτη	140
8.3.3 Αποτελέσματα	141
8.3.4 Τελικές παρατηρήσεις	144
8.4 Έρευνα: Διαπολιτισμικός γραπτός λόγος.	146
8.4.1 Εισαγωγή	146
8.4.2 Η μελέτη	147
8.4.3 Αποτέλεσμα από τη μελέτη	152
8.4.4 Τελικές παρατηρήσεις	154
8.5 Εφαρμογή: Ενίσχυση επικοινωνιακού γραπτού λόγου σε πολυπολιτισμικές τάξεις δημοτικού σχολείου	154
8.5.1 Εισαγωγή	155
8.5.2 Η εφαρμογή	157
8.5.3 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος	162
8.5.4 Συζήτηση	166
8.5.5 Ενδεικτικές δραστηριότητες προώθησης επικοινωνιακού γραπτού λόγου	168
8.6 Εφαρμογή: Ενδεικτικές δραστηριότητες καλλιέργειας πειστικού λόγου	176
8.7 Εφαρμογή: Διαγλωσσικότητα και παραγωγή γραπτού λόγου	179
9. Αξιολόγηση του γραπτού λόγου.	188
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	191